

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L Ч. 119. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 2-го червня 1942.

No. 119. Jersey City, N. J., Tuesday, June 2, 1942.

VOL. L

ТРИ ЦЕНТИ ЗА ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ П'ЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

КЛАДУТЬ ОСНОВИ ПІД АЛІАНТСЬКУ ЕКОНОМІЧНУ ПЕРЕМОГУ

ВАШИНГТОН. — На протязі цього тижня буде обговорена і вирішена в Вашингтоні дуже важна проблема економічної співпраці між Англією і Злученими Державами. Саме для цієї справи прибуває з Лондону Олівер Літтон, британський міністер продукції. Вступні праці щодо цієї програми поробив уже Доналд М. Нелсон, голова Ради Военної Продукції. Буде створене окреме економічне тіло, до якого ввійдуть представники Великої Британії й Злучених Держав. Так є, що й тепер було порозуміння щодо военної продукції, але воно обмежалося головню до продукції тенків. Наслідок цього неповного порозуміння є такий, що в обидвох краях є непотрібні надвишки в деякій продукції, бо вона не була досі вільно контролювана. Щоб цього надалі не було, складається тепер ось такий спільний комітет военної продукції, що контролюватиме продукцію в обидвох краях. Ось тому і називають ту акцію „програмою економічної перемоги“.

Офензива зачнеється не так скоро.

Так думають в Вашингтоні в зв'язку з прибуттям міністра Літтона. Панує переконання, що в Лондоні й Вашингтоні вже прийшло до порозуміння в справі офензиви проти Держав Осі, але не надіються, щоб вона скоро почалася. Тому саме не так давно президент Рузвельт остерігав, що треба рахуватись з тим, що війна затягнеться надовго.

ЗА ЗНЕСЕННЯ КАРТЕЛІВ В ЧАСІ ВІЙНИ І МИРА.

ВАШИНГТОН. — Як хочемо бути сильними в часі війни, а забезпеченими в часі миру, так не треба довше ждати, а треба вже тепер зробити порядок з картелями. Такий є висновок стейтменту, пропонується сенатському комітету Торговельно-Арнолду, заступнику генерального секретаря Організації економічного співробітництва. Голова проти-трестового відділу в департаменті справедливості, Арнолд поробив доповідь в справі Стендарт Ойл Компані оф Нью Джерзі й її зв'язків з німецькою Фарбеніндустрією. Арнолд докладає у своїм стейтменті, що загана нафтова компанія не виявила жодної правди щодо своїх міжнародних картелевих зв'язків і з шкодою для оборони держави сприяла продукції штучної гуми, бажаючи мати тут у своїх руках монополію на цю продукцію. Стендарт Ойл Компані оф Нью Джерзі, каже далі Арнолд, повела пропаганду через радіо й пресу і нею обманює загаль, бо не подає і тут правди про свої бізнесні зв'язки з Фарбеніндустрією. Вона твердить, що завжди кооперувалася з урядом Злучених Держав, а виходить, що так не є, та що це виходило на шкоду нашої держави в часі війни, як це є з виробом штучної гуми, або з доставою газоліну Японії. І це каже Арнолд, робила компанія цілком свідомо, звертаючи увагу тільки на свій власний бізнес, а не на загальне добро. Вона не сказала, наприклад, департаментові стейту, що Фарбеніндустрія контролює вироб штучної гуми, а це тому, що має великі грошові інтереси в Фарбеніндустрії.

ТАК, ЯКБІ ГОВОРЯЛИ ДВОМА МОВАМИ.

НЬЮ ЙОРК. — Мейор Ля Гвардія, приглядаючись затемненому Нью Йорку, каже, що це виглядає „майже на чудо“, що досягнуто під тим оглядом. Та кілька днів тому ген. Тері заявив, що він „цілковито невдоволений“ з затемнення. Запитаний мейор, як це розуміти, сказав, що генерал уже „відкликав“, та що їх рідна мова, то тільки „різкий літературний стиль“. Знову ген. Тері, коли його запитали, нічого не відкликавав, але заявив, що місто дійсно „знаменито з ним кооперує“ щодо цієї важкої проблеми, яка ще далека до здійснення.

ЛАТИНСЬКІ ДЕРЖАВИ КООПЕРУЮТЬ РАДО.

ВАШИНГТОН. — Форейн Палісі Асоційшен подає звіт про відносини між Латинською Америкою і Злученими Державами. По довгих дослідів приходять до переконання, що Вашингтон веде тепер дуже розумну політику супроти держав Латинської Америки, бо в ніякому разі не вживає політичної чи економічної сили, а пробує з тими державами співпрацювати, не порушуючи в нічому їхньої суверенності. Далекійдучі наслідки отсього розумного поступовання видно головню на економічному полі.

ПРИСПІШУЮТЬ КОНФЛІКТ.

МКСИКО СІТІ. — В тому самому дні, в якому конгрес заявився одностайно за те, що Мексика нахочиться у воєнному стані, вибухла експлозія в пристані Тампіко на американському тенкері, при чому вбито п'ять осіб, а десять ранено, з тим, що п'ять осіб бракує. Кажуть, що це міг бути акт саботажу, але могла теж підпалити ворожа субмарина до самої пристані й тут пустити торпеду. Якби не було, але й ця подія збільшує загальне обурення проти Держав Осі, започатковане головню тим, що вони зачали торпедувати мексиканські кораблі.

Китай Настає на Негайне Бомбардування Японських Міст

ВАШИНГТОН. — Військовий представник демократичного Китаю, ген. Чу Ши-мінг, звернувся через радіо до Об'єднаних Держав з проханням зачати негайно повітряну офензиву проти промислових центрів Японії. Що його слова відповідають тому, що є в планах американського уряду, видно найкраще по тому, що він говорив на радіовій годині, що є під зарядом военного департаменту. Генерал твердить, що Китай, хоч як винищений війною, має більшу силівність знаменитих летунських піл. І то положення недалеко Японії, бо, наприклад, велике японське промислове місто Нагасаки можна досягнути за три години з одного з таких летунських піл. Знову інші міста, як японську морську базу в Формозі, можна досягнути за яку годину лету. Таким чином, казав китайський генерал, Китай представляє першорядну воєнну нагоду для американських летунів і бомбовиків і це треба негайно використати. Треба, казав він, дати Японії більше „Коралевих вод і більше налетів Дулітла“, а це буде вступом до великої остаточної перемоги.

ПОБІЛЬШЕ ЛІТАКІВ І ТЕНКІВ

На тему потреби прийти Китаєви з негайною допомогою говорив через радіо теж і генералісімус Чанг Кай-шек з Чункінгу, а його слова перекладала на англійську мову його славна жінка. Чанг Кай-шек підкреслює, що Китай уже п'ять років вилдержує боротьбу з Японією, не маючи не раз найпримітивніших воєнних засобів. Та мораль, якаб вона велика не була, є невідстачальною, казав Чанг, щоб ворога перемогти, коли нема воєнних матеріалів. Щоб можна було надалі боротись, треба якнайбільше літаків і тенків. І це є те одне, чого бракує Китаєви. Далі Чанг висказав свою віру, щоб принципи, проголошені Антлантийським Чартером стали дійсністю в Америці, Європі, як теж і в Азії, а не тільки були „дипломатичною фразеологією“.

Боротьба на Україні Потахає

МОСКВА. — Тяжкі бої на Україні, зокрема біля Харкова і на відтинку Ізюм-Барвенкова, починають притихати. Обі сторони зазнали не мало втрат. Советські кола що боротьбу вважають за свою величезну перемогу, бо тою боротьбою вони здержали замірену німецьку офензиву проти Ростова і Кавказу. Вкупі з притихненням боїв на Україні розв'язуються сильніші бої на відтинку Калінін. Ці бої покищо лише в вступній стадії.

НІМЦІ В ЛІБІ ЗДЕРЖАНІ

КАІРО. — Німецькі моторизовані кляуни, які прямували в околиці Тобрука і хотіли його цей раз здобути, зазнали з боку британських моторизованих частин поразки і мусіли завернути. Велика частина армії маршала Ромеля попала в британську пастку і мусить або втікати поспішним темпом, або стати перед заргзою цілковитого знищення. На лівійському фронті у великій силі діє британська повітряна фльота, яка нищить німецькі кляуни де лише може. Знавши кажуть, що колиб Ромелеві вдалось врятувати свою армію, за якийсь час він готов знов поспробувати офензиви.

РОЗРУХИ В ПАРИЖІ

ПІРИ. — Перший раз в Парижі вибухли кроваві розрухи на тлі голоду і в тих розрухах згинули два французькі поліцаї, а трьох було ранених. До одної харчевої крамниці в Парижі вдерлася група людей і та група почала кризь вікно і двері викидати харчі людям, які стояли на вулиці. Прибігли поліцаї і почали боротьбу з товпою. Товпа відповіла боротьбою і двох поліцаїв вбила, а трьох тяжко поранила. Ранено також багато цивільних осіб. Німецька окупаційна влада закидає ті розрухи „комуністам“.

ТРИ ЯПОНСЬКІ СУБМАРИНИ В СІДНЕЙ

МЕЛБОРН. — Три малесенькі японські субмарини, які мають на собі по двох осіб, вдерлись до пристані Сідней, що лежить на південному узбережжі Австралії та знаходиться далеко від японського боевого фронту. Ті субмарини заподіяли дуже маленькі втрати, ушкодивши одного малого торговельного корабля. Зате вони самі всі згинули. Одну знищено на поверхні, а дві глибинними ладунками. Знавши кажуть, що ті субмарини були випущені недалеко Сідней їхньою маткою. Бо вони саме далеко плисти не можуть.

В ПАМ'ЯТЬ ТИХ, ЩО ЗГІНУЛИ. Новобранці на Фльотній Повітряній Стації в Кейнеге, на Гаві, прикрашають гроби своїх товаришів, що згинули в зрадинським нападі японців на Перл Гарбор дня 7. грудня. Гроби були викопані здовж берега океану.

ПОВЕРХ ТИСЯЧУ БРИТІЙСЬКИХ БОМБОВИКІВ БОМБАРДУЄ НІМЕЦЬКЕ МІСТО КОЛЬОНІЮ

ЛОНДОН. — Британія виконала дотепер найбільший бомбовий наїзд, який знає історія, на німецьке промислове місто Кольонію. Місто знищено до тла. Сім восьмих частин міста знаходиться в руїнах і вогні. Цей наїзд, в якому, за деякими звідомленнями з Лондону, брало участь 1,250 літаків, був два рази більший, від найбільшого німецького повітряного наїзду, виконаного коли небудь на англійську землю. Бритійці уживали нової повітряної тактики. Придержуючись великої точности британські бомбовики що шість секунд злітали на місто і скидали тони вибухових ладунків. Ще заки німецькі протилетунські гармати зуміли направити свої дула проти того бомбовика, він зникав, а ззаду за ним появлявся новий британський бомбовик. Разом ті бомбовики скинули три тисячі тон бомб. Німці повернули 125 рефлекторів проти тих літаків, як теж уживали 500 протилетунських гармат. Водночас німецькі літаки зводили боротьбу в повітрі. Але британські втрати відносно були малі. Бритійці втратили 44 бомбовики, себто біля 4%. Бритійські летуни, які брали участь в тім бомбардуванні, говорили, що чогось подібного вони ще не бачили. Це було дійсне пекло. Місто, величини американського Бостону, Масс. було ціле в вогні. А понад ним літали тисячі літаків!

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ ОФЕНЗИВИ.

ЛОНДОН. — Бритійські офіційні кола заповіли, що це тільки початок британської повітряної офензиви. Місто за містом буде знищене в той сам спосіб, говорять британські кола. Вони нагадують слова прем'єра Чорчила, висказані недавно ним в його промові, що німецьке цивільне населення може скоротитись від тих налетів лише тим, що буде покидати все, втікати в ліси і поля і звідтам приглядатись, як їхні дома і господарства обертаються в руїни і йдуть з вогнем.

ПЕРЕСТОРОГА АМЕРИКАНЦЯМ.

ЛОНДОН. — Бритійське радіо перестерегло американців, що вони мусять в короткій часі сподіватись німецьких налетів. Бо хоч в останнім налеті на Кольон американські літаки не брали участі, але німці дуже добре знають, що в Англії міститься велика повітряна фльота Америки і та фльота виробляє свої власні плани бомбардування німецьких міст. Німеччина тепер не зазнає від літаків Об'єднаних Держав спокою.

НІМЦІ СТВЕРДЖУЮТЬ ВЕЛИКУ ШКОДУ.

БЕРЛІН (через радіо). — Німецьке радіо ствердило, що в Кольон британські літаки заподіяли великі шкоди. Цілий осередок міста знищений, говорять німці. Проте вони висмівають британське звідомлення, начеб у тім налеті брало участь 1,250 літаків. Вони кажуть, що брало участь лише 77 літаків. Вони далі говорять, що цивільних вбитих в Кольон було 111, як теж говорять, що британці втратили 44 бомбовики. Німці висказують обурення, чому британці не бомбардують промислових міст Надренії, які є німцями дуже хоронені? Бомбардуючи Кольон британці мстяться над цивільним населенням, кажуть німці і додають, що цей наїзд Британія виконала тому, щоб закрити велику советську поразку біля Харкова.

РОЗСТРІЛИ В ЧЕХАХ.

ЛОНДОН. — Німецька влада знов розстріляла 18 чехів за те, що вони мали мати якийсь зв'язок з атентатом на Гейдріха. Разом німці розстріляли у зв'язку з тим атентатом 88 осіб. Гейдріх далі знаходиться в критичному стані. Навіть, колиб він отався при житті, він буде спаралізований, бо куля прорвала йому карк і протягла головний нерв. На його місце вже наставлений інший „протектор“ Чехії. — Ян Масарик, міністер закордонних справ в еміграційнім чеським уряді в Лондоні, виголосив через радіо промову, в якій говорив, що німці задушно розстрілюють чехів, бо це не чехи виконали цей атентат на Гейдріха. Чехи борються з німцями в той спосіб, що ставлять пасивний опір і виконують певні дрібніші саботажі. Але вони не уживають терору. Це мусіли самі нацисти виконати атентат на Гейдріха, говорив Масарик.

Чеський „квізлінг“, Еміль Гаха, що є „президентом“ покороної німцями Чехії і Моравії, виголосив через радіо промову, в якій сказав, що це група чеських емігрантів в Лондоні, на чолі з Едвардом Бенешом, підбурхує чеський нарід. Якщоб не ті емігранти, то Чехи булиб найспокійнішим куском землі на світі.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Ніс Вовк, Понесли і Вовка

Таки надобре розпаношилися американські комуністи від часу, як Злучені Держави визнали потрібним бути в мілітарній союзі з СССР, щоб таким чином скорше зліквідувати ворога ч. 1., себто Гітлера. Передше все, що робила Америка, в комуністів було недобре. Навіть весь американський лад був донічого. Та, як знаємо, вони в одну мить перевернулися в тисяч процентних демократів, та давай вчити кожного американського патріотизму. Почали видавати навіть "свідчення" щодо цього, хто демократ і добрий американець. Ось те большевицьке нахабство зачало лякати навіть деякого з американців українського роду, що прещінь краще інших повинні знати, чим є большевики та які їхні методи. Це ж їм розбивали вони десятками літ їхні зорганізовані ряди і дораджували їм ненавидіти "капіталістичну Америку", а не її любити і шанувати. "Всяж любов, пошана і вірність, належати повинна тільки одній — Москві, чи там "ясному сонішку"! Зате в Америці большевики десятками літ ніякого соння не бачили... А тих, що його добачували, лаяли всіми огидними словами, що їх тільки знає большевицький слівник. Безличність їх дійшла до того, що той поневолений жовто-блакитний прапор, з яким українські імігранти прийшли до Америки і якому дав захист звідний американський прапор, вони дозволяють собі називати й тут, в вільній Америці, "ганчіркою" чи "проституткою", так, як це роблять їхні вчителі й приказники від десятків літ в Європі. І "приказують" нам цього прапора не вившувати! Ще й лякають, кажучи, що він "нацистський"! А поведяться так тому, бо дають до пізнання, що ніби Вашингтон і вони це те саме. Мовляв, сам президент держави з ними! Значить, що як хтось не іде, наприклад, з большевицькими У. Ц. Вістями, чи з якимсь большевицьким підбрехачем, то це вже — проти уряду і демократії. Аякже, так точно виходить з цього, що вони пишуть і говорять. А аякже є дійсність?

На те відповів тепер дуже ясно генеральний прокуратор Бидл, коли зарядив депортацію Гері Бриджеса, австралійця, за те, що належить чи належав до комуністичної партії, яка, на думку Бидла, вірить, дораджує, обороняє і вчить, щоб силою і насильством доводити до державного перевороту в Злучених Державах. Іншими словами, генеральний прокуратор вважає комуністичну партію проти-державною. Значить, що належати до неї, значить йти проти Америки.

До цього додає "Нью Йорк Таймс", що те, що треба тепер вже раз вичистити поле і сказати ясно, що комунізм і демократія не мають з собою нічого спільного, що це цілком різні способи життя. А треба це зробити тому, що це поле комуністи занеципали такою ревною пропагандою, з якої виходило, що комунізм і демократія мають багато спільного. Отже нема між ними ніякої спільності, каже "Нью Йорк Таймс". Та ми були останніми дурнями, каже дати часопис, які не дали якнайбільшої допомоги Советам, що воюють проти Гітлера. Та це дві окремі речі. Большевики їх змішують для своїх комуністичних і проти-державних цілей. Хочуть таким чином скріпити большевизм в Америці. Генеральний прокуратор Бидл це бачить і діє проти цього.

Америка і Європа

На недавній вічу американців українського походження в Купер Юніон, в справі купування державних бондів, представник уряду, Е. Гичкак, висловив дуже знаменну промову. Знаючи добре, що серед слухачів є величезна більшість тих, що родилися в Європі, й вже хочби через те цікавилися долею Європи, цей представник американського уряду зясував повоєнне відношення Америки до Європи. Він підкреслює, що по перемозі війни Америка вже не зробить того, що зробила по першій війні, коли вона перозумно зрозигнувала за наслідки, які потягає за собою виграша війни. Всвід за тим вона залишила вільне поле тим чинникам, які остаточно знову довели Європу і цілий світ до війни.

Тепер, як війна закінчиться, Америка тої помилки не повторить. Коли європейські справи обходять Америку до тої міри, що вона мусить вистратити десятки, а то й сотки, біліонів доларів на ту ціль, мусить жертвувати кров своїх синів, мусить резигнувати на час війни зо своїх суспільних свобод і зо свого високого рівня життя — то й підчас миру Америка мусить добре слідкувати за тим, що в Європі діється і мусить держати руку на живчику європейської міжнародної політики. Війна, це вже остаточний удар тих противств, які нарастають дово до війни. Щоб усунути війну, треба завчасу придивлятися до причин, які до війни доводять і ті причини усувати.

Ось з тих то мотивів, говорив Е. Гичкак, Америка по війні здумує викоринити в Європі свої впливи і не допустити до того, щоб існували там зерна незгоди, які остаточно доводили народи до війни. Своєю моральною, економічною і фізичною силою Америка буде її зародки війни усувати. В тій цілі вона залишить в Європі свій відповідний апарат, який кожної хвили даватиме Європі відчуття, що вона не може ставати на шлях, що веде до кровавої розправи.

Найважливішими причинами, що все штовхали Європу до війни, була захламленість, жадоба панувати над іншими, використовувати їх, загарбувати їхні території, винародолювати їх та робити їх погномом для поступу своєї власної нації. Ці розбої звичайно мали гарне, ідеалістичне прикриття. Проте вони остаточно доводили до того, що десь появлявся найбільший і найсильніший обманець і розбій-

ник, який хапав усіх інших за шию і придавив їх до землі. Таким найгіршим розбійником нині в Європі є Гітлер. Покоривши собі Європу, каже Гичкак, він загрожуватиме західній півкулі. Він загрожуватиме Америці і Америці, вже хочби з виключно своїх власних інтересів не сміє допустити до закріплення хвилевої гітлерівської перемоги.

Е. Гичкак не перший, що піддає цю думку. Пі вже раніше висказували інші державні мужи Америки, включаючи президента. Дотепер Європа висилала до Америки своїх людей, свої думки, свої ідеології. По цій війні Америка зачне висилати до Європи своїх людей, свої думки, свої ідеології, своє розуміння суспільного ладу і державних взаємовідносин. Замість приймати чужі "ідеї" в себе, Америка вишле до Європи свій "ізм", опертий на взаємній пошані народів і одиниць, на чесній і вдалій праці, на волі для всіх, а не для якоїсь одної упривілейованої класи, чи для якогось одного "вибраного" народу.

Це не випадково ці слова сказав на згаданім вічу цей державний представник. Він знав дуже добре, що всі ті громадяни, що родилися в старім краю, а яких кривлять і бувають співгромадяни терплять в Європі насильство і наруги від інших народів, будуть зацікавлені тим проектом, тою новою політикою Америки і будуть ту політику з усього серця вітати. Він знав теж про долю українського народу, як теж мусів добре знати, що американці українського походження з цілою душою бажали, щоб Америка, їхня прибрана батьківщина, з питомою собі всесторонньою справедливістю, залишила свої впливи в Європі і по справедливому розвизувала там різні спірні питання серед народів, та щоб не допускала до насильств одного з них над другим. Америка в Європі — це є мрією не лиш всіх американців українського походження, але й усіх українців по тамтому боці.

Ця мрія прибирає чимраз більше конкретні форми і є великі можливості, що вона стане дійсністю. Бо Америка ту війну мусить виграти. А вигравши її, певно не захоче поробити тих помилок, які поробила в минулому. Значить, що не захоче відпускати кроваво здобутого ґрунту для зросту нових розбоїв, нових воєн. А коли ця мрія майже

Поступили Прикладно, Відповідаючи з Усіх Боків

Ми вже не раз звертали увагу на те, що коли появляються в американській пресі безпідставні напади на американських українців, чи на український визвольний рух, то добре буде, коли не будемо ждати, поки відповідь якась центральна, а будемо реагувати як живі освічені люди, що розуміють і відчувають справу. Того роду акція має велике значіння в Америці, бо це є громадська опінія. І тому не треба за неї забувати.

З цього боку є добрим для нас прикладом відгуку канадійських українців в англійській пресі з приводу недавнього лоббіситу в справі військової служби. Як відомо вининігський часопис "Фрі Прес" накунився на канадійських українців по голосованню, зачислюючи їх у великій частині до "можливих п'ятиколонників", бо після його обчислення вони голосували "Ні". Часопис потім те спростував. Та тут не про те іде, а про що іншого. Помінаючи офіційне висношення від Комітету Українців Канади, бачимо поважне число інших голосів, що їх помістила канадійська преса, в тому і "Фрі Прес", в яких висношується що проблему і береться в оборону канадійських українців. Пише про це "Канадійський Фармер", за яким передаємо дещо в скороченню.

У своїх письмах до "Фрі Прес" пише, наприклад, О. Івах (кореспондент "Свободи"), що він вважає себе таким самим канадійцем як редактор згаданого часопису, та що покинув у Канаді школу є членом Канадійського Товариства Письменників і є готовий віддати життя за Канаду. Але зазначає, що проте він думає, що охотніча система побору рекрутів є краща від примусової, а не примусової, що охотніча зголошується до військової служби є краща за трьох, яких примусово воювати". Заразом О. Івах додає, що він сам зголошався був добровільно до війська сечас на другий день по вибуху війни і за це дістав призначення з Отави.

Громадянин В. Батицький пише в "Фрі Прес", що він досі вважав себе канадійцем не гіршим від того, що є англо-саксонського походження, а по причитанню згаданого газети довідався, що його зачислено до "можливого п'ятиколонника", хоч він голосував "Так" і хоч може авторитетно довести, що багато канадійців іншого походження голосували "Ні".

Обізвалася теж Українська

Жіноча Рада, яка має багато жінок, яких чоловіки і сини служать в канадійській армії як добровольці. Жінки пишуть, що "Фрі Прес" своїм поступком, спричинила велику несправедливість невинним людям, витворила негодовання, підозріння, нетерпимість, які підірвають основи демократії". Далі пишеться в протесті про потребу єдності в Канаді та "що це неправда, що певна народна група любить Канаду краще, або що інша не любить її. А далі подано ще, що Канада не належить виключно до якоїсь одної народної групи. Цей факт треба рішучо признати і прийняти. Погодитися повинен з ним кожний: "Сіймо любов і згоду, а збиратимемо єдність і внутрішній спокій. З цього виросте рівнож наша національна велич і слава, бо вміючи жити в гармонії один з одним, ми будемо в спроможі дати світові приклад і провід, чого в теперішньому часі світ конечно потребує".

В йоркнській "Ентерпрайз" адвокат Михайло Стечишин наводить приклад одної української родини в окрузі Дойвел-Гемтон, якої чотири сини служать тепер в Англії як добровольці, а родичі голосували "Ні". І в Йорктоні є відомі такі випадки, де сини пішли добровольцями до війська і батьки тим гордяться, а проте голосували "Ні". А.в. Стечишин питає, чи можна таких батьків посядзувати за невольничістю? Він пригадує, що підчас виборчої кампанії до домініального парламенту кандидати чотирьох політичних партій казали, що Канада не потребує конскрипції, та що уряд її не заведе. Чомуж тепер ті промови не зявилися перед тим народом і не пояснили, що треба зміни, питає а.в. Стечишин. В демократії каже він, можна і помилятися. Ст Британія зробила помилку з Мінхенським договором, але витягнула з цього добру науку. Подібне станеться, заповідає п. Стечишин, і з цєю не так дуже важною подією.

ОГІРЧЕННЯ СЕРЕД БАПТИСТІВ

НЮ ЙОРК. — Артур Френк-лін Вільям, баптистський пастор, каже, що серед баптистів доходить уже до "апостазії", бо дехто береться дуже "модернізувати" церкву. Доходить до того, каже пастор, що баптисти в Гемонд, Індіана, дозволили в 1935 році в Беніт-Крисчен Сентер мати зібрання для віддання пошани 11-літній річчій смерті Леніна.

Дві Долі

Повість
ДАНИЛА МОРДОВЦЯ

"Чи давно наша мила отчизна, Україна-мати, вашими славами і кровавими трудами і мого приспопнятого родителя державством на найвищий ступінь слави і могутності вознесена, всему миру на удивлення і пострах із праха ничтожності і із ярма неволі грізно і прещасно воочию явилася! І що ми бачимо нині! О, тяжкий сором! о, велике горе! Чи не здригнувся у гробі слави жести родителя мого і вожда вашого, коли духовним очам його наша бідна Україна явиться, як кров'ю дітей її, як дощем, залита? О хитоні російських церквей, о мошак святих угодників печерських — о святім Київі скоро враги наші жребії метати будуть. Відбира-

ри ваші! — а то кіями! — Га! га! — Жовті Води забули ляхи! Берестечко забули! Булава це раз піднялась і комуся грозила... Бура стихла. Писар читав: „А хто виною стільких нещастій отчизни нашої? — Виговський Івашко! Виговський, колісь славного родителя нашого і ваш власний писар, а нині самого сатани служитель, що відорвав від нас всю тогочинну Україну. Не повинні ми очі наші, видячи таке порушення милої матери нашої, отчизни України, від стиду і сорому кривавими слезами плакати? Чиюю злочестістю і злобою переслідуваний, наглою і несподіваною смертю погіб Мартин Пушкар, полковник полтавський, під самою Полтавою татарськими шаблями на смерть посичений? Погіб, Виговського злобою і злочестістю! Хто самовольством своїм заключив з Польщею постидні гадяцькі пакта, що знову Україну в неволю лядську, як ізраїля фараонам в дні оні, передають? Він, духом і оком неситий вовк латинський, що в шкіру православної овечки одягнувся! — І чого жде славне військо за порозьке! Чи ви не чуєте, хоробрі лицарі, голосу мого славного родителя, голосу з могил: де ви, хоробрі мої нинішні товариші?... — Ми тут, батьку! ось! — не вдержали декотрі сиві усаті діти, гукаючи з громади: — це наші шаблі не заржавіли! Ми тут! — ось ми! Піднялось таке, що скільки махав Сірко буласою, скільки не грозили курйні отамани кіями, — нічого не помагало. Майдан клекотав як Чорне море в хуртовину. Козакам здавалось, що вони чувають голос Хмельницького і свої власні вигукі приймали за голос із могил старого Хмеля. — Веди нас, батьку! ось ми з тобою! — веди, як водив на Жовті Води, на Польщу, на Волощину! — На Виговського за Хмельниченка! — на Виговського за Київ! — Писляця Юрасевого, Брюховецького, козаки з радощів закидали шапками так, що він мало не віддав Богу душу. VI. Геть-геть біліють островерхи намети козацького табору коло Чигирини. Запорожці не довго гаялись після того, як їм вичитали листа Юрасевого, і зараз почали лагодитись у похід під Чигирин. Сірко був такий отаман, що не знав спокою: у Сірка, як то казали, „діло горіло". Це й на світ майже не сталося, що Чигирин спав, а Сірко вже ходив тихою дорогою коло свого табору, тяжко засмутившись. — Бідна Україна! — міркував він сам з собою. — Правду пише Юрась, а може й не він — де йому! — а його писар, або цей митець Брюховецький, — правду пише, що бідна Україна, як убога, запущена удовиця-нова, татарськими й польськими копитами коней потоптана, слезами й кривцею дітей її, як дощем залита, знов в униження впала і о святім Київі, як о хитоні Христовім, вороги метати хребій починають. — А! — от вже й Васюта

Макогін і Яким Яворницький і Павло Пелеха не сплять: щось коло коней лорюють. І згадалися йому давні часи, коли він ще був молодим козаком... Стоять вони коло Жовтих Вод, ще не, значи свої діло... І той Васюта Макогін стоїть з іншими козаками в своїй лаві... От-от не за горами перша „потреба" з ляхами... Коли відіжджає на коні старий Хмель і дає Васюту свого перстеня, щоб скавав до Тугай-бея... О, яка то була кривава та перша „потреба" з Ляхами при Жовтих Водах!... — А дуже вже цосивів Васюта... Та не одним вже курінем і верховодив він... Добрий козак — козарлюга... Та так його і вся Січ величає: „лядико-козарлюго"... Згадавсь Сірко і та „вулиця" в Мерехві, де він розказував про Жовті Води, а потім помінявся хрестами з Юхимком Яворницьким. — Гай-гай! як давно це було!... Тоді мати покійна — нехай царствують! — показували мені те решето зпід гусенят, у котрому, замість коліски, вони мене кохали... А

(Далі буде)

Тиждень Війни

(Виготовлено Бюром Урядових Звітів, перекладено та розповсюджено Загальною Радою Американської Єдності).

Президент Рузвельт в спеціальній посланні до конгресу зменшив вимогу для Даблю ПІ-Ей на 1943. фінансовий рік з 465 мільйонів доларів на 283 мільйонів. Він казав, що воєнна праця притягає робітників зі всіх доступних джерел, а тим самим зменшується потреба допомогової акції. Щоби запобігти браку робочої сили, може виникнути потреба в організованні переїзду робітників в інші міста. Переглянувши програму Даблю ПІ-Ей да би заняття переїзду 400-000 особам місячно, яких не приймають приватні працевлаштування з огляду на війну, браку досвіду або через інші перешкоди.

Голова Комісії Постачання Людської Сили МекНат наказав Федеральному Бюрою Посередництва Праці тримати списки фахових занять, важливих для воєнної продукції, в яких бракує робітників, та рекомендувати робітників працювати в воєнних підприємствах. Він доручив Раді Воєнної Продукції перевіряти класифікацію воєнних фабрик і воєнних виробів в порядку важливості їх для воєнної програми. Також видав інструкції поборонити місцевим комісіям, аби робили наради з місцевими бюроми посередництва праці до рекласифікації кожного чоловіка, фахівця у воєнних справах.

МекНат казав, що коли буде можливість вивести робітників людську силу на добровільній основі, це буде потрібно примусити законну контролю, щоби обмежити свободу ділянки робітників і працевлаштування. Однак він казав, що примус "може бути необхідним від часу до часу" в розподіленні людської сили. Він заявив, що чотири п'ять всіх занять у важких воєнних підприємствах можуть бути заняті жінками.

Гума й Газоліна.

Рада Воєнної Продукції подає, що може бути потреба в передачі приватних авт і опон громадам, де їх більше потребують. Рада заявила, що в 1942 та 1943 роках не буде витрачатися гума на виробі нових опон звичайних пасажирських авт тому, бо збройні сили потребують всієї гуми, яку країна може дістати з складів, синтетичного виробу та з дуже обмежених джерел сирової гуми. Синтетичної гуми мають виробити 30,000 тон цього року та 350,000 тон в 1943.

Адміністратор Цін Гендерсон оголосив, що підрахунок власників авт в східній смузі виявив, що біля 10 відсотків їх дістали пайковий картки Х, 31 відсотків картки А, 11 відсотків — Б, ще 11 відсотків — Б-2 та 37 відсотків — Б-3. Бюро Адміністрації Цін наказало, що картки Х мають бути повернуті, якщо вони видані, не покриває повного використання авт, для яких видано картки.

Збройні Сили.

Комісія платити послів і сенату погодитись на підвищення платні рядовим воїнам і морякам до \$42 місячно та рядовим першої класи до \$48, а також про підвищення платні воїнам інших рангів. Президент Рузвельт встановив день 30. червня днем реєстрації для хлопців, що мають 18 та 19 років, як і тих, яким скінчилися 20 років поміж 31. грудня 1941 та 30. червня 1942. Згідно з законом тільки 20-літні і старші зобов'язані до воєнної служби.

ЧЕРВОНІ ПОВЗИ ЗАКРИВАЮТЬ НАСТУП. — Советські піхотинці наступають під закриттям повзів десь на німецько-російському фронті. В цей спосіб повзи й піхота кооперують при наступі. (Радіова світлина, переслана з Москви).

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

3 концерту на А. Ч. Хрест.

Про перебіг концерту, що відбувся в День Матері, 10. травня, заходом жіночих товариств міста Нью Йорку, не будемо розписуватись. Зараз же по концерті наша преса згадувала про нього і короткими повідомленнями і щирими, теплими дописами.

Як з преси, так і з розмов з окремими особами, бачимо, що концерт принав до серця кожному, хто його чув. Хто не був, тепер жалує. Чуюмо призначення для тих жіночих товариств, що підготували цей концерт. Це нас сповнює почуттям радості, бо як кожний більший виступ, так і наш концерт, вимагав досить пра-

ці клопоту і турбот. Тим більше вітха від успіху. Але нема підстави приймати успіх тільки на рахунок тої групи жінок, що влаштувала концерт. І ми того не робимо. Так, жіночі організації дали почин, перевели технічний бік справи. Але концерт ішов під гаслом — „українські жінки, артисти, і хор міста Нью Йорку для А. Ч. Х.". І це зовсім слушно. Чи мав би такий успіх концерт, якби не дали свою згоду виступати на ньому нашим кращим мистецьким силам? Безперечно, ні.

Тому ми перш всього використовуємо цю нагоду, щоб прилюдно принести щире, сердечне подяку за виступ на концерті нашим славним артистам-співачкам: п. О. Ленковій, п. М. Сокол, п. С. Турши; співакові П. Ординському; скрипакам — п. Р. Придаткевичу і п. В. Чосникові; Молодечому Хорові під управлінням п. С. Марусевича, аккомпаніаторам: п. Е. Клері, п. О. Ляхович, п. А. Онуфрію та проф. А. Рудницькому, якому крім того щиро дякуємо за вказівки щодо програми та інші цінні поради. Всі вони виступали без жадної оплати.

Дякуємо українським радіогромадам у Нью Йорку за кількарічне безплатне проголошення концерту. Щира подяка д. П. Стасюковій за допомогу в технічній підготовці та за поширення тикетів, яких він сам продав на суму понад 100 доларів.

Призначення належить нашому громадянству, що відгукнулось на заклик організаторок і численно прибуло на концерт. Було між ними багато громадян з Ньюарку та інших, дальших громад. Матеріальний успіх концерту був добрий. З самого концерту було приходу \$652.55. Підчас концерту Товариство „Просвіта" в Нью Йорку передало на ту саму ціль \$50, а грім. Анна Бродик, членка з відділу С. У. А. в Бронкс, зложила \$10 на А. Ч. Х. з допомоги, одержаної підчас хорового від свого відділу. До тих грошей додано ще \$30 з розпродажу книжечки А. Ч. Х. Разом передано на Воєнний Фонд А. Ч. Х. суму \$742.55.

Не можемо знати, коли доведеться знова почути такий концерт. Відходить до військаними димми скрипак Василь Чосник. Відійшли і ще мають відійти чимало членів Молодечого Хору. Нехай приймуть, вони від нашої групи щирі, найкращі побажання в дорогу на тяжку боротьбу за свою країну, за волю всіх народів. Нехай щастить їм доля як найшкорошче повернутись переможцями до дому, до рідних, до мирного, творчого життя як вірні громадяни вільної країни.

А ми, тимчасом, будемо старатись виконувати наш обов'язок тут, у заплі.

ЗА КОМІТЕТ:

С. Абрагамовська, голова;
М. Бочко, касієрка;
Е. Залевська, пресова референтка.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

З вистави на А. Ч. Хрест.

„Ди Бріджпорт Пост" з 15. травня містить змичку, яка представляє, як українські жінки передають А. Ч. Хрестові чек на \$150, як дохід з вистави „Жидівка". Була ще й друга фотографія з аматорами.

Вистава відбулась в неділю, 19. квітня заходом Українського Відділу при А. Ч. Хресті. Представлення випало дуже гарно, а аматори виконали свої ролі надсподівано добре. І публіки прийшло багато.

Подбано теж і за добру рекламу в місцевій американській пресі. За це треба дати признання в першу чергу аматорам і пані Соні Аструбалі, що була директоркою цього підприємства, а далі пані Катерині Ніжанковській, що прикувала хор. Теж треба подякувати о. Бекові за труд та урядови відділу, що збирав оголошення між підприємцями. Та це не кінець нашої праці. Тому звертаємось до нашого жіноцтва, щоб попирило далішню акцію, щоб помагати в щитті і гачкованню светерів. Працею і жертвами виявляємо свій американський патріотизм, а тим поставимо тут українське ім'я на вищий щабель.

Анна Чернявська.

ГЮСТОН, ТЕКСАС.

Поховали американсько-українського добровольця.

Місцеві газети подали, що в військовій шпиталі в Форт Сем Гюстон в Сан Антоніо помер Володимир Балабан, що там служив в американській армії при піхоті. Покійний зголосився до американської армії як доброволець 24. серпня 1940 року. Любив військо і в війську його люблять, призначаючи йому різні відзначення, бо був відважний і часто наражав своє життя. Помер на запарення легенів.

Володимир Балабан

Його родичі, відомі громадяни і патріоти, одержали від сина телеграму, виставили кілька годин перед самою смертю. Незвичайно любив рідний дім. Сидів бувало годинами і слухав українських рекордів, бо дуже любив українську пісню. Коли лежав у шпиталі й почув, що мають незабаром приступити до видавання українських рекордів під проводом проф. Олександра Кошиця, передав своєму батькові, грім. Михайлови Балабанови, десять доларів, щоб замовити для нього рекорди, кажучи: „Ото буду мати що слухати". Це радий, щоб написати до „Свободи", щоб вона передрукувала всі слова тих пісень, що мають бути наспівані на плити. Похорон відбувся з усіма військовими почестями. Католицький священик, що його сповідав, відправив Службу Богу і сказав гарну проповідь. Американський прапор, що покривав домовину, віддано родичам на пам'ятку, що видала доброго й патріотичного сина.

САВТПОРТ, КОНН.

День Матері.

Наша Савтпортська українська громада є досить мала. Бо колиб порахувати до неї ще три інші громади, себто Вестпорт, Греншфарм, то разом з тих чотирьох громад можна порахувати яких 45 українських родин. Тай то серед тих родин не всі свідомі українці, а деякі є такі, що називають себе „русинами". Проте наша громада не дає зорганізована. Вона має свій обширний Народний Дім, хоч на жаль не має своєї церкви ні школи. Колись мали, та тепер не маємо.

Але, не звертаючи уваги на ті неможливі, наша громада

ЖЕРТВИ СУБМАРИНСЬКИХ АТАК

Ворожі субмарини, що оперують на Карибських морях і в Мексиканському заливі знову затопили чотири кораблі.

LIBERTY LIMERICKS

A locksmith who lived in Key West,
Said—"I have a plan to suggest:
Buy Bonds—all you can;
They'll help lick Japan—
Moreover, they'll feather your nest!"

Help your country meet its quota. Invest 10% of your income in War Bonds regularly, regularly, regularly.

Текля Данила, Н. Гайда. Репортажі дрібними.

Петро Дудко.

СТАВЛЯТЕ В РЯДІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІЄ НАБІЛЬШОЮ І НАПИСИЛЬНИШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

ВІДОПОВІДІ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

НА ЗАПИТИ В СПРАВІ ПОНЕДІЛКОВОГО ЧИСЛА „СВОБОДИ" повідомляємо, що остання Конвенція У. Н. Союзу, вислухавши звітів про фінансове положення „Свободи" та перевіривши над тим дискусію уповноважила Головний Уряд У. Н. Союзу поробити такі зміни, які будуть потрібні, щоб вдержати видавництво. Річне засідання Головного Уряду У. Н. Союзу взяло під увагу матеріальний стан часопису і прийшло до переконання, що якщо не хочемо підвищити передплати на часопис, то треба зменшити видатки. Таким чином зменшено персонал в редакції й друкарні з тим, що „Свобода" виходитиме п'ять разів тиждень. П'яте число, що виходить в суботу, має інший вигляд, як теж дві сторони по українськи, а 6 сторін по англійськи, як „Юкрейніен Вікл", згідно з урядовими вимогами. Ось ті зміни були обов'язкові, бо інакше У. Н. Союз мусів би доплачувати до часопису більшу суму, або накладати більшу передплату, бо видатки видавництва зросли останніми роками дуже значно, як це є з усіма газетами в Америці.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Прохаємо читачів „Свободи", що змінюють свою адресу, виповнити оцей бланкет, подіючи докопче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 п. поштовими значками до адміністрації „Свободи".

Число відділу

Ім'я й назвище

Стара адреса

Нова адреса

Пошта

Жіноча Сторінка

Жінки і Поборювання Інфляції

Запитайте жінок, що приїхали сюди перебувати у краю першої світової війни, а вони скажуть вам, "яке значення цього історичного слова. Вони розкажуть про такі дива, як це, що кошик яєць мож було на торгівині продати за такий самий кошик грошей. Що було їх у кожній хаті наче половини, що діти робили "орли" з банківотів, а проданим телятам мож було заплатити господарські довги цілих десятків літ. Бо у висліді війни державну господарку навістила була тоді інфляція і вона наче пошесть знищила одним махом ощадності, забезпечення та довголітні доріжки мільйонів людей.

Інфляція — це господарська війна, яка іде в слід за збройною. Коли держава зброяється а до цього ще з таким поспіхом та на такі розміри, як Америка — вона зживає величезні кількості усіх сировинців та матеріалів. На потреби зброєння забирає вона фабрики та варстати лишавши для обслути цивільного населення лиш це, що їй збуває. Коли передне сто фабрик працювали на це, щоб, наприклад, виробити обстановку для наших мешкань — сьогодні працює одна, і ця страждає з неабиякими труднощами при здобутті сировини.

В слід за велитеським розростом воєнний промисл потребує силу-силеньу робочих рук. Сидіти сьогодні без праці є майже неможливим у людини, що має для неї будьякі спосібності і де ще недавно ціла родина жила з зарібок самого лиш батька — сьогодні працюють усі діти, приносячи до дому вдвоє більше гроша, ніж колись зужитковували цілий родинний бюджет.

Отже з одної сторони маємо у наших кишенях шораз більше гроша — з другої буде шораз менше річей, які ми могли б за наші гроші купити. Коли, не звертаючи на таку дійсність уваги, ми також побиравис будемо за цим, щоб придбати для себе речі, які знаходяться на ринку у шораз меншій кількості, продавець знаючи, що ми тепер багаті, постарается витягнути від нас якнайбільше гроша за свій товар. Якщо такий підхід до справи проявиться нараз у всіх людей, що мають гроші, а вони, немов на літації, стануть побиравис за купном річей, підбиваючи на них ціни — пічнется від цього місяця шось наче гра на випередки: вслід за збільшеними цінами приїде зріст заробітних платень, за збільшеними платня-

ми нова підвишка ці на товари. І так у гору аж до астрономічних цифр, до обезцінення гроша, до інфляції. Ці явища наступають одні по другіх правильно, наче рухи планет по небесним склепінню. Тому мож їх передбачити та знайти спосіб захорони перед їхніми наслідками.

Америка вже поробила у цьому напрямі перші кроки. Ми знаємо про урядове замороження ці на цілий ряд товарів, а підготовляються ще інші заарядження, які примувають будуть до забезпечення стійкості валюти. Але цього мало. Треба ще зрозуміти справи та співзусилля по стороні усіх горожан, а між цими жіноцтво має перший голос.

Цей рішальний вплив жіноцтва стане цілком явним, коли зважимо, що в Америці 80 процент заробленого гроша переходить через жіночі руки. Жінки! У ваших торбинках знаходиться спосіб на охорону перед інфляцією — кличуть американські економісти і стараняться завчасу остередити жінок, щоб не виставляли на небезпеку цього, над чим працювали літами їхні чоловіки, та що для них самих мало стати забезпечкою на старі літа. "Пропаде кожний заощаджений грош" — кажуть

жінки, що знаються на державній грошовій господарці — "якщо загал, а у першу чергу жіноцтво, не викаже зрозуміння та не повинуватиметься вказівкам, які йтимуть згори".

Отже! Що кажуть робити цим, яких зарібки зрости, а то й подвоїлися через працю в оборонній промислі чи деінде? Перш за все жити на такий стопі, як це було у часі менших зарібок. Коли на попередніх грошових доходах ми могли собі дозволити на це, щоб їсти курку раз у тиждень, не купуємо її двічі, хоч на це тепер нас легко стати. Мимо контролі згори — передбачується це, що на товарному ринку не обійдеться без спекуляцій та намагання використати покупну силу консументів. Значить, усе найдеється хтось, що продумав якийсь зручний спосіб, щоб витягнути гроші від цього, який їх має. Мимо урядових обмежень — скоки на ціни товарів є можливі і на це жінкам треба звертати пильну увагу. Коли побачимо, що, наприклад, ціна на яйця, рибу, чи шось інше неоправдано підскочила — здержимося якийсь час від купна цього товару, заступаючи його іншим, а він напевно поверне до нормальної ціни. Врешті не думаймо, що коли купимо "пять фортепіанів, дві холодильні та давайцять годинників" — будемо багачами навіть тоді, коли наші сусіди не матимуть що їсти. Нема спосіб, яким

одиниця могла б тривало захопонити своє особисте майно, не співпрацюючи над забезпечкою майна усіх горожан та поборюючи усе, що може довести до інфляції.

Для зужиткування надвичайних зарібок є багато інших, безпечних способів. Поза льокатою у Воєнних Бондах — це дуже догідний час, щоб полатити залеглі зобовязання, забезпечення, відложити на каледж для дітей, чи на цей час, коли скінчиться оборонний добрий джаб, а ще не буде нового. Також урядовою дорогою час від часу закликати будуть до купна деяких товарів, які краще, щоб находилися у руках консументів. Ось недавню уряд поручав купувати на запас вугля тим, що мають хати до огрівання, бо зимою можуть перевозити трудності спинити правильну доставку опалу.

Клявдія Олесницька.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

3 діяльності Самостійного Золотого Хреста, Від. 17.

Члениці нашого відділу стараться, як можуть, допомогти нашої прибраній вітчизні, зокрема працюючи для А. Ч. Хреста, Рівнож допомагаємо і акції закупна Воєнних Фондів, а самі ми рішили ще в березні купити тих бондів за суму \$300. Ухвалено теж купити дві книжки "Історії України" по англійськи для А. Ч. Х. в Рочестер. Як теж займаємося розсилкою дарунків для воєнків в американській армії, а в першу чергу для тих, що не мають родичів. Що це добра робота, видно найкраще з листа з Форт Джексон, Савт Кароліна, що ми його дістали від воєнка, І. Цимбалістого, в якому він стверджує, що пакунок дістав, та пише так:

"Мені дуже було прикро, що я не міг був перебути Свят між українцями, але разом було мені й дуже приємно, що хоч не маю фамілії в Америці, а таки є хтось такий, що за мене пам'ятає... Дуже дякую Вам, що зробили мені таку приємність, і як Бог дасть, що я здоров перебуду отсю війну, то колись віддячусь".

Ось такий лист тільки заохочує нас, щоб далі на тому полі працювати і пам'ятати за наших воєнків.

За уряд Відділу:

П. Росоловська, О. Скробач, Т. Матковська.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Збори Тов. ім. Івана Франка, від. 241, відбулись в суботу, 6. червня, в годині 7. вечір, у церковній галі на Геріс Евеню. Просимо членів прийти на час. — П. Галонська, секр.

ОЛЕН, Н. П. — Запорозька Сп. від. 363, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбулись в неділю, 2. червня, в годині 2. пополуночі. З важких причин ці збори відбулись тиждень скоріше, як звичайно. Просимо членів, щоб усі прийшли на час. — Г. Паскальський, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дні 30. травня 1942., по короткій недугі, помер у 59. році життя

ВАСИЛЬ СТЕЦЬКО, член Бр. св. О. Николая, від. 104. У.Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покойний походив з села Присів, повіт Санок, Зах. Україна. До У. Н. Союзу вступив 1907 року. Покойний був добрим членом, секретарем, касиром і контролером. Покойний у смутку жону Юлію, осмеро діточок: Ану (зам. Бак), Гелену (зам. Сач), і Марію та синів: Николу, Антоні, Стефана і Івана, та чотирьох внучок, двоє братів: Росифа в Перт Амбой і Петра в Канаді; дві сестри в краю.

Похорон відбується в середу, 3. червня, в годині 9. ранку, з дому жалоби до української гр.-кат. церкви Усп. Пр. Діви Марії, опісля на український гр.-кат. цвинтар.

Просимо всіх членів, які не робять в той день, узяти участь у похороні, як теж усіх знайомих.

Нехай прибрана земля Вашикетова буде йому легкою і вічним спочинком!

Г. Мисак, секр.

ДАРОМ

Виділено кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чаю з найліпшого гірського зілля, на недовго залишилося, пачка 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ: природне средство припорувають тим, що терплять на впертий кашель, біль горла і задиху. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його уживати, наагукують на баксі. Велика пачка 50¢.

● МІШАНИ КОРІННЯ, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добре також на запих до горілки. Пачка 50¢.

Хто купить 4 пачки нараз вище згаданого зілля, за \$2.00, дістану одну пачку даром.

Маємо всякі лічичні зілля, ласта, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д. Продаємо гуртом і детално. Для істориків і продавців відповідний опуст. Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА"

НАДІДУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОШУКУЮ СТАРШОЇ ЖЕНЩИНИ

до заряду дому. 119-20 О. HNAIUK, Box 305, MILLVILLE, N. J.

ХТО ХОЧЕ виїхати на літні канікули, купитися в ставі, маю на це відповідне місце і кімнати. Можете мати свої харчі. Голоситися: Mrs. W. Turaki, Box 66, Chesterfield, Oakdale, Conn. Tel. New London 2-4604. 19-

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ-ДЕЛІКАТЕСЕН.

Нехата змушує мене продати мою Гросерію-Делікатесен. Модерні знаряди (fixtures), дуже добрий склеп у продажі пива. Бартує \$2,500. Прийму найліпшу пропозицію ціну. 276 Franklin St., Greenpoint, Brooklyn, N. Y. 118-20

FUR STORAGE

ДЛЯ ВАШОГО ФУТРА.

Принесіть своє футро сьогодні, щоб забезпечити його від молив, втрати блискучасті й м'якості.

МИХАЙЛО ТУРАНСЬКИЙ

350-7th AVE., NEW YORK CITY, Bet. 29 & 30 Sts, LAckawanna 4-0973

Ми маємо свій власний FUR STORAGE VAULT у нашій виробничій.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИРІВНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ "GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc."

2489 WEBSTER AVENUE Near 188th St. B R O N X, N. Y.

Маю на складі РІЗНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

Telephone: FOrdham 5-4666.

БЕЗПЕРЕЧНО ТАК!

Наша репутація про посмертну обслуку найкращої якості є загальною відомою; що наші услуги можна дістати за дуже скромну суму — це вже менше знане.

Поправді, то наші ціни є незвичайно помірковані; все такі, на які стати кожну родину, котра до нас навідується.

STEPHEN J. LEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Англія крови для подорожного садовства. Гемороїди й желяки лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697. Офісові години: 10-8; неділя 11-2. Жінка-доктор до обслути. X- & Флюорескоп — Екзамінація \$2.00

ЦІЛИЙ ПОХОРОН

а цією прегарною, двома якими, наразом, більшодушим, встановленим Похоронного Дому і т. д.

Все, чого треба, з виномкою однією й належностей за церковну відправу й цвинтар.

S. KANAI KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслука шира і чесна

Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., N. E. W. A. R. K., N. J. Phone: ESsex 3-5347

Branch Office (Філія): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8888

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Заряджує погребни по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

НА ФІЛАДЕЛЬФІЇ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА

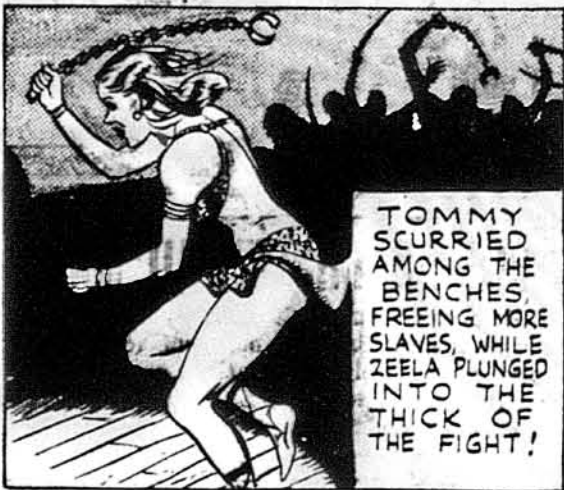
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 5-6577

TOMMY SCURRED AMONG THE BENCHES, FREEING MORE SLAVES, WHILE ZEELE PLUNGED INTO THE THICK OF THE FIGHT!

SO AMAZING WAS TARZAN'S FIGHTING SKILL THAT THE PIRATES BELIEVED HIM POSSESSED OF SUPER-HUMAN FORCE.

ACTUALLY HE HAD ONLY THE NATURAL POWERS ALL MEN ARE BORN WITH—BUT HE HAD DEVELOPED THEM TO THE FULLEST!

"WE'RE FOOLS TO FIGHT HIM," THE PIRATES WHISPERED; "BETTER TO MAKE HIM OUR LEADER!"

Малий Том немов шур побіг поміж невідьків — і старався якнайбільше з них відімкнути. Зеля поринула в саму боротьбу.

Тарзан боровся немов лев. З таким успіхом він поборював піратів, що ті почали підозрівати, що в нього є якась несамомота сила.

Фактично в нього була зовсім природна сила, яку кожний чоловік може мати. Ту силу, однак, він розвинув до найдалших границь.

З бігом боротьби пірати слабили. А далі вони зупинились і почали між собою переговорювати: "Ми булиб дурні з ним боротись. Зробім його нашим провідником".

ТАРЗАН, ч. 574. Сила,